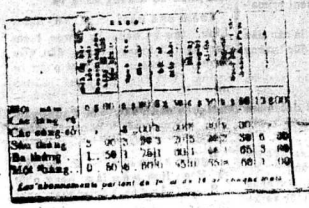
NĂM THỨ SÁU - SỐ 2503 — MỘT SỐ 5 XU — RÉSIDENCE SUPERIEURE AU TONKIN — NGÀY THỨ NĂM 23 JUILLET 1925

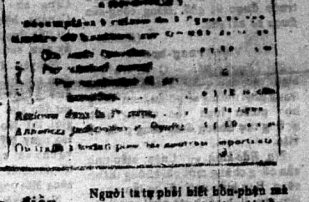
Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DE DÉPÔT LEGAL INDOCHINE N° 3845

Toutes les lettres et mandats doivent être adressés au Directeur 61 et 63, Rue du Coton, Hanoi

Directeur : NGUYỄN-DOÃN-VƯỢNG — Rédacteur en chef : PHẠM-HỮU-LỢI — Administrateur : NGUYỄN-Y-LOÃN — Imprimerie TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN, HANOI

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Các báo ngày ... Cả năm ... Sáu tháng ... Ba tháng ... Một tháng ...

NÓI CHUYỆN XIÊM

II

Nước Xiêm ở về nam-bộ châu Á, phía tây giáp với Diến-điện, phía nam kề bể mà phía đông-bắc thì giáp với nước ta. Đương cái thời-đại nước ta nội thuộc Tây Đường, nước Xiêm còn là những bộ-lạc sơn-man, chia làm hai khu: một khu gọi tổng-danh là Xiêm, một khu gọi tổng-danh là Lạ-hộc, sau mới gồm làm một, ghép hai tên cũ gọi là Xiêm-lạ. Toàn-quốc diện-tích kể còn nhỏ hơn nước ta nhiều, hiện tính tất cả những đất rừng núi hỗ chuôm cũng chỉ có 302.580.000 lai (mỗi lai Xiêm bằng 40 thước vuông Tây) mà đất đã khai khẩn rồi thì chỉ được 13.501.440 lai. Nhân-khẩu cũng chưa được đông đúc bằng ở nước mình, cứ theo một cái biểu điền tra dân-số của nước Xiêm năm trước thì dân số toàn-quốc chỉ có 8.395.491 người. Địa thế ở về tả ngạn hạ-phong phú, thủy-vận cũng tiện-lợi, đại-khái cũng như sông Hồng-hà và sông Mê-kông ở nước ta. Toàn-quốc nhân-dân chi chuyên về có một nghiệp nông, cũng như dân ta tự đời Hồng-lạc. Nước Xiêm lập thành một nước hoàn-toàn thống-nhất, tổng chính-quyền về một vua, dựng kinh-thành ở Man-cốc, cách nay mới chỉ vào khoảng một trăm vài chục năm; chính năm 1767 bị quân Diến-điện đánh phá tan hoang, trong nước loạn lạc tứ-tung, kẻ có thế-lực mỗi người hùng cứ mỗi phương, chia nước làm sáu phần không thống thuộc vào nhau, không liên-kết với nhau; có một người tên Trịnh-Chiêu (vốn người Triều-châu Tàu) xưng bá ở đông-bộ nước Xiêm, dem binh đánh quân Diến-điện, thu phục được đất nước, bình-định được quần hùng; kế đến Phi-da-ma-hạng-dao-tắc-tuất thay đế-vị của Trịnh-Chiêu, thu-lãm chính-quyền định-đô Man-cốc. Ấy nước Xiêm bây giờ mới thành lập từ đấy; truyền đến nay mới được có sáu đời vua mà quốc-thế hưng long, dân-sinh sung dụ, khiến cho ta nói chuyện nước láng diềng ta mà ta không thể đừng được không tỏi hỗ trăm bề.

Một nước sống bay là chết, thịnh hay là suy gốc ở văn-hóa. Văn hóa nước Xiêm thì Phật giáo chiếm một phần rất lớn. Nước Xiêm tự đời vua Trịnh-Chiêu định Phật-giáo là quốc-giáo, quốc-vương tức thủy-tổ cho đến kim-hoàng sáu đời vua cả thảy, vua nào cũng là qua một đạo thế phát tu hành, nhân-dân trong nước phần nhiều cũng đều có làm sư qua, có người làm sư rồi mới hoàn tục kết hôn, cũng có người kết hôn rồi mới xuất tục làm sư, người làm sư vài năm, kẻ vài tháng hoặc năm ba tuần lễ; phàm người xin vào làm sư phải trước tiết thủ hạ (tiết thủ-hạ là một tiết trong Phật giáo, gốc từ ở Ấn-độ, nhân về mùa hè mưa dầm luôn, sư ni không ra ngoài giảng diễn được, chỉ ở trong nhà tu-tụng niệm, nên bên phật trong ba tháng hè gọi là thủ-hạ, sư ni không được đi đâu; tiết thủ-hạ bắt đầu vào ngày 15 tháng sáu ta) mà xin xuất tục phải sau tiết thủ-hạ mấy ngày; ngày tiết thủ-hạ là ngày long trọng nhất ở nước Xiêm, đến ngày các công sở và các nhà trường đều nghỉ lễ ba ngày; hội sư-ni toàn quốc có một người thủ-lĩnh tức là hoàng-tộc do quốc-vương Xiêm ủy nhiệm phẩm người làm sư có vi người thủ-lĩnh xử phân; cách sinh-hoạt của người làm sư đại ước có sáu hạng: 1· mỗi ngày cứ năm sáu giờ sáng đến các chỗ lấy thí cơm ăn, dân gian phần nhiều người buổi sáng đề cơm rau ngoài cửa cho chư sư đến lấy thí 2· những người từ-thiện cho bổ thí là một việc tích đức, thường xuất tiền xuất thóc cung cấp hóa-thực cho chư sư trong một kỳ hạn độ bao lâu, 3· các nhà dân gian gặp có đám tang hoặc khánh-thành nhà mới mời sư đến nhà niệm kinh siêu hồn để trừ mọi sự bất tường, chủ nhà tặng lại chư sư hoặc gạo, hoặc chè, hoặc thuốc hút, hoặc bao đóm, hoặc áo quần, nhưng nếu không cho mấy mụn gì cũng không hề bao giờ có yêu sách, 4· hoặc ở trong chùa, hoặc đi tới các nhà dân giảng diễn kinh phật nhân dân ngồi quanh cả mà nghe, có nhiều người cũng đưa đồ tặng tống, 5· mỗi năm cứ sau tiết thủ-hạ, dân-gian có nhiều người đem đồ ăn đồ mặc đến bố thí các chùa, 6· các chùa có nhiều khoáng-địa, làm nhà cho người thuê hoặc giồng tỉa hoa màu để cung cái phí tu tập trong chùa, trong nước những tăng-xá phật-đường, qui-mô rất là hoành-vĩ, có cái do chính-phủ xuất tiền công kiến trúc, do có cái quốc-dân góp tiền riêng hưng-tạo; những tượng phật phần nhiều lưu nhập tự Ấn-độ là những cổ-vật tự thế-kỷ thứ năm thứ sáu; chùa Việt-bạc ở kinh-thành Man-cốc là nơi quốc vương Siam suất đông quan dân làm lễ tuyên thệ ở trước linh-vị đấng Như-lai, có một vị ngọa-phật dài chiếm hết cả bề gian nhà, thật ít thấy đâu có cái phật-tượng vĩ-đại như thế; thống kê trong toàn quốc Xiêm cộng tới một vạn bốn ngàn sáu trăm mười sáu tòa chùa, mà người làm sư cộng tới mười bảy vạn bốn ngàn bốn trăm chín mươi; coi thế thì đủ thấy cái lòng tín ngưỡng của người Xiêm đối với phật-giáo thông hành phổ-biến mà thành thực bền chắc là dường nào! thật ít thấy những hạng sư ni giả dối, mượn cầu kệ cầu kinh, vớ cái tiu cái mõ, mà ngầm giở cái thủ-đoạn tham-lam phỏng-đãng, lừa người gạt của, tạo ruộng đặt lời, miệng nam-lô bụng bồ dao găm mà không có chút gì là cái khí tượng từ bi quảng-đại, và những hạng dân giáo phinh-phờ trí trá, hoặc vì biểm khích oán thù nhau, hoặc vì gặp cái tai nạn gì nguy sợ gớm-ghê, hoặc vì mắc cái kiện sự gì lôi thôi rắc rối mà kéo nhau theo giáo để dựa thân dựa thế, ích mình hại người, không còn biết gì tới cái giáo-nghĩa nhân-đức công-bình, không còn kể gì tới cái phúc-âm, cái oai lực của đức như cái hiện-trạng tôn-giáo ở nước mình vậy. Một nước có cái tinh-thần tôn-giáo mạnh mà bền, có cái thế-lực tôn giáo to mà vững, cái đoàn-thể kết hợp về tôn giáo lớn lao mà thuần nhất như nước Xiêm thế, thì cái văn-hóa cũng quyết không đến nỗi xấu xa kém-cỏi như ai. Một việc vinh-dự nhất cho nước Xiêm là tiền-hoàng Xiêm Sưu-na long-cung hạ cái lệnh phế chỉ nô-lệ, người các nước đều vì với cái sự-nghiệp phóng nô ở nước Mỹ, gọi tiền-hoàng Xiêm là ông Lâm-khẳng phương Đông. Nhân-dân nước Xiêm, thì cứ những bản thống-kê biểu trong-tội-phạm trong nước gần đây, thấy cái số ở mỗi ngày một giảm. Bản kịch « Hoàng kim Xê-m-la », hiện người Mỹ đem truyền vào phim ảnh, khai diễn ở khắp hoàn-cầu. Cái văn-hóa nước Xiêm thật đã có một cái giá-trị vinh-diệu trong thế-giới hơn mình nhiều lắm.

T.

CÁI SỐ VIỆC LI-DỊ Ở CÁC NƯỚC

Người ta lấy số giá-thú, và số li-dị của các nước mà so-sánh thì trong năm 1923 ở Hoa-kỳ cứ 7 đám giá-thú thì có một đám li-dị; ở Thụy-sĩ cứ 16 đám giá-thú lại có một đám li-dị; ở nước Pháp cứ 21 đám giá-thú lại có một đám li-dị; ở Đan-mạch, cứ 22 đám giá-thú lại có một đám li-dị; ở Na-uy cứ 30 đám giá thú lại có một đám li-dị; ở Thụy-điển, cứ 33 đám giá-thú lại có một đám li-dị; ở nước Anh cứ 96 đám giá-thú lại có một đám li-dị; ở Giapăn đại cứ 161 đám giá-thú lại có một đám li-dị; ở Nhật-bản thì cứ 8 đám giá-thú lại có một đám li-dị.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 21 Juillet 1925

Việc bàu các hội-đồng hàng quận ở Pháp

Ngày hôm qua đã bàu các hội-đồng hàng quận. Số nghị-viên phải bàu là 1496 ghế, song cứ như 1430 ghế đã biết tin, thì tả-đảng liên-hợp-đoàn hơn trước được 84 ghế.

Quan Painlevé với việc Maroc

Ông Painlevé nói trong khi gia công điều-đình để khỏi phụ lại cuộc hòa-bình, thì vẫn trả tích các phương sách để giữ gìn một trận cho kiên cố và có lẽ lại để quyết chiến một trận cho cuộc được hòa-bình. Và Abd el Krim cũng biết rằng hắn có thể biết các điều kiện giảng-hòa thế nào, vì các điều kiện ấy đã cho phép một người Pháp và một người Tây-ban-nha cho hắn biết.

Việc chính-trị ở Bồ-đào-nha

Việc rối loạn ở Bồ-đào-nha đã dẹp yên

(Havas)

KỶ-NIỆM ÔNG THỦY-TỔ XE Ô-TÔ

Ngày 14 juin mới rồi, tại Void (Meuse) đã làm lễ kỷ-niệm nhị bách tam niên ông Cugnot là người chế ra cái xe chạy bởi thứ nhất. Ông Poincaré người đến tổng-thống nước Pháp chủ tọa lễ kỷ...

...février 1725. Ông theo học cách-trí từ khi tuổi nhỏ. Chưa đến 30 tuổi, ông đã chế được một kiểu súng, sau ông Charles de Lorraine đem dùng trong quân đội.

Ông có xuất bản mấy quyển sách về việc xây thành đắp lũy, rồi ông bắt đầu kê-cứu việc chế một cái xe hơi dùng để chở súng đại-bác.

Đến năm 1769, công tước de Choiseul triệu ông đến Paris. Ông chế được một một cái xe hơi bốn người ngồi đi trên đường cái, nhanh 2000 toises, nghĩa là độ 4 kilomètres một giờ.

Trong buổi đại cách-mệnh ông phải biệt xứ. Mãi sau buổi đảng cách-mệnh chấp chính, ông mới trở về Paris, đến ngày 10 octobre 1804 ông tạ thế, cửa cải không có gì.

Về sau ở nước Anh có MM. Robinson và Watt, và ở Thụy-sĩ có M. Pictet, nhân cái ý của ông mà chỉnh đốn lại, thì đấy mới thật là có thứ xe không dùng ngựa vậy.

Ngày rằm 14 juin mới rồi, lại có làm lễ khánh thành một cái đài kỷ-niệm dự ở ở xã ông, và có đặt một cuộc thi ô-tô chạy trên các con đường ở Lorraine và ở Champagne.

LÀM GIÀU CHO NGƯỜI, LẠI PHẢI TỘI

Hai năm trước đây, hai anh chủ ngân-hàng ở Dallais (Hoa-kỳ), là hai anh em ông Gordon Ingalls và Robert Ingalls bị khép án về tội bội tín và lừa-đảo, vì hai nhà ấy bị khánh-cáo về tội phát-hành những giấy cổ-phần một công-ty dầu hỏa, mà mỏ dầu ấy thực chỉ là sâu bầy cái hốc khô ở Arkansas

Ngờ đâu mấy tháng trước đây, ở khu đất của hai anh em người ấy mới tìm được về mỏ là đá dầu. Khu đất ấy thành ra một kho dầu mỏ tốt và giá các giấy cổ-phần cao vọt lên đùng đùng. Những người có cổ-phần thấy thế bèn làm đơn xin tha cho hai anh em người ấy, nhưng hai người nhất định cứ đòi chịu giam cho hết án mới thôi. Đến tác mãn án, hai người ấy ra, cửa nhà cổ-phần đem có trống đến đón rước. Mấy nghìn cổ-phần của quan tòa tịch-biên đã kết-án, bây tính giá bán được 30 triệu quan.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Xin ngài làm ơn chỉ bảo cho tôi một việc như sau này:

Nguyên lý-trưởng-làng tôi ra làm từ năm 19 tuổi, bằng tòa cấp cho quyền sang lý-trưởng đã năm sáu năm nay; trong năm sáu năm ấy, lý trưởng làm người làng nhiều điều uất-ức, khinh-mạn người dân anh, ức-hiếp kẻ con em; từ ấy đến nay lý-trưởng nhà thì giàu, thân thế thì to nên không ai dám khiếu-giác gì cả, đến bây giờ làng tôi từ ông tiên-chỉ trở xuống đến người bạch-đinh, họp lời kể từng khoản người lý-trưởng những-lạm, đem trình quan, xin bắt-giữ quyền và không ăn ngồi với người ấy nữa, sự ấy nay thế nào, xin ngài làm ơn trả lời cho chúng tôi được biết đội ơn vạn lội.

LỜI ĐÁP. — Những điều hỏi trên ấy trừ khoản những-lạm thuộc về pháp-luật, còn là những việc thuộc về hành tết riêng trong làng với nhau.

Vậy người lý-trưởng nếu đúng làm thế nào tỉ tỉ phải kiện tại tòa án tỉnh, còn những khoản khác không thuộc về pháp-luật thì phải làm đơn kêu quan công-sứ tỉnh.

LỜI HỎI. — Tôi có một việc như sau này nhờ ơn ông giải nghĩa cho:

Có một người làm công ở sở kia, có sự cạo số gian tiền của chủ, bây và người chủ cũng rút đơn kiện ra rồi và ở tòa xét hỏi thì cũng tha bổng đi cả rồi.

Nay người làm công ấy đối với chủ còn có sự gì nữa không? nghĩa là ông hoặc sau này có người công sự với người làm công trên kia xui giục hoặc đem lời nỉ tiếng nọ, thì người chủ còn có phép kiện lại một lần khác nữa được không, tuy là số tiền đã bồi đền yên rồi, vậy người chủ còn có quyền lấy cớ là làm gian số mà kiện được không?

LỜI ĐÁP. — Nếu tòa đã tha rồi, thì vấn một việc ấy, người ấy không kiện được nữa.

Ph. b. l.

LỜI ĐÀN BÀ

Bàn về vấn đề giáo dục con gái

IV

Tôn-chỉ sự giáo dục

Cái tôn-chỉ sự giáo-dục, để phát siển cho n ông cái năng-lực tinh tự-nhiên đã sẵn có, và bổ-cứu cho những tính còn đương khuyết-điểm. Tạo thành cái hạnh-phúc cho cá-nhơn, mà cũng lợi ích chung cho cả đoàn-thể vậy.

Ông Duy-gia (Dugard) nói rằng: « người còn gái thường có một cái tính ít hay phân biệt ra việc gì là tự ý vui lòng mà mình nên xướng lên, cứ không cần phải ai bắt buộc: lại thường hay sơ-mơ quên cái bổn-phận của mình, nếu như cái bổn-phận ấy chẳng có cái hình-thức gì cho dễ cảm-giác. Vậy thì nhà giáo-dục cần phải đem cái thế-lệ luân lý bày tỏ một cách rõ-ràng về bết thảy các phương diện để dạy cho phải-tắc đề hiểu mà nói theo. »

Sự ít hay phân biệt, là vì thiếu cái chủ định, không có tinh suy xét, mà đã không suy xét đặng, thì tự ý mình vui lòng mà làm, làm sai đường lỗng tuồng, cho nên sự chủ định là nhờ có quan-sát, khuc-nghiệm lắm. Còn bổn-phận không biết giữ, nên phải cần có dạy rằng buộc mới yêu thì mà làm thế là phẩm người còn hèn kém. Vì sao? là khi có rằng buộc, sẽ khi không rằng buộc, tức là không chịu làm nữa.

Người ta tự phải biết bổn-phận mà làm, thế mới chân thành với bổn-phận, mà đã chân thành với bổn-phận là nhờ suy tưởng chân đáo, tự khắc soi thấy cái lương tâm bảo mình phải làm, chớ không vì tật-dục cám dỗ, đến nỗi xao lãng đổng. Những người có minh-tâm kiến-tính, thì không được mấy kẻ. Sách nho nói rằng: « Bất giáo nhi thiện, phi thành nhi hà; giáo nhi bất tuân, phi hiền nhi hà ». Nghĩa là chẳng dạy mà lành không phải thành thì sao? dạy mà sau lành, chẳng hiền thì sao? dạy cũng chẳng lành, không phải ngu thì sao? Cho nên sự giáo-dục là cần cho những người tư-cách sẵn sàn như nhau, mà hạng người ấy, thì đều cần phải bồi bạc về cái thể-lệ minh-thiện, nhân-hậu từ chỗ gần mà đến chỗ xa. Hiện xã-hội ta, người dân bà con gái cũng chính ở về cái trình độ đó.

Người con gái sinh trưởng từ chốn gia-đình, thế thì trường học gia-đình là cái cội gốc cho phát sinh tư tưởng của con người ta trước nhất, mất đi một nửa cái cảm-giác linh tính, về đường tinh thần. Cái tôn-chỉ sự giáo dục, con trai, con gái như nhau, đều gồm cả ba điều: đức-dục, trí-dục và thể-dục.

I. Đức-dục là dạy cho biết đạo nghĩa luân-thường, biết phân chia đường chính nẻo tà.

II Trí dục là dạy cho biết mở-mang trí não bằng các khoa học, hiểu thấu các vật lý tính vì giản đổi.

III. Thể-dục là dạy cho tập luyện tập các việc mạnh khỏe mới dám đảm đang công việc nỗi.

Vì đức dục là quan-hệ làm tinh con người, nên cần ở g n đình nhiều hơn ở nhà trường; người con gái có cái về dịu dàng sẵn tính êm-đềm, dạy về đạo-đức rất mau sâm hóa, như yêu cha mẹ, mến cảnh quê-hương, là không ai dạy, mà người nào cũng giàu cái cảm-tình ấy cả, nay nhơn cái tính sẵn có, mà mở-mang thêm cho rộng-rãi ra, như là: cái lòng mến danh dự, nhiệt-thành với nghĩa-vụ, ưa chuộng sự trang-tin, đối với cha mẹ, đối với cộng con, đến cả cái tình cho chân-thực, thời cảm động một cái đạ-vị rất xứng đáng. Sách nho dạy rằng: « Phụ nhơn tòng nhứt nhi chung » nghĩa là người đàn bà trọn đời theo một chồng là danh chính. Kinh thi lại nói rằng: « vô phi vô ngoại, dụng gia duy tắc » nghĩa là không điều gì là phải, không điều gì là chẳng, mâm mại lấy pháp. Bất luận đến chỉ, cho nên lấy ý mình làm trước, phải thường-lượng với chu, hay là lấy chồng theo phải theo chồng, nhiệm-hậu gia-đình mới có trật-tự, người đàn bà có b ết pục tòng, thời gia-đạo đặng nhiều sự hòa-mục, con cái coi theo cái gương tốt của người trên, mà cái đức cần-nôn của người mẹ, từ đó thấy rõ-rệt vậy, lại còn ảnh hưởng đến xã-hội, nhiều cái mầm lành mỗng tốt, nảy là bắt theong yeu nhơn hoại, bắt là nhơn đức nào làm. Nhưng đức dục cần phải có trí-dục, để tây cái lòng chưa-tri cho có những cái lý-tưởng cao xa, và cũng giúp cho cái năng-lực của sự đức-dục đặng thêm tăng tiến.

Xét như lời ông Vi-nê (Vinet) có nói sau này: « Người con gái cần có một đức dục và trí-dục rất hoàn bị và đứng cân, để bồ cứu cho đường lý tưởng, biết lành xa sự mơ-mộng làm hại cho lâm tinh. Đa Rê-mu-sa (Rémusat) nói: phải cần làm-bổ tu-tưởng cho dân bà con gái, biết tự-sự sáng cái lương tâm của mình, mới đã tìm đường mà đi ». Ông Gi-ra-đa (Gréard) nói: « phải cần mở-mang đường tư-tưởng, và đường cảm-giác, mà cho nên xâm-phạm cho những cái tính nết tốt lành của người đàn bà con gái để sẵn có. »

(Còn nữa) Đạm-Phương nữ sử.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tin sau cùng

Ngày 21 Juillet 1925

Việc bầu hội-đồng hàng quận ở Pháp

Kết cục việc bầu-cử hội-đồng hàng quận, thì tả đảng liệp hiệp đoàn hơn trước được 91 ghế. Đảng cộng-sản được có hai ghế.

(Havas)

Việc Trung-hoa

Tin Thượng-hải. — Quan trưởng-binh các đạo quân Trung-hoa họp trong phạt những kẻ phiến-loạn. Song bọn phiến-loạn vẫn cường bách những thợ không đình-công phải bỏ việc.

Tin Bắc-kinh. — Cuộc biểu-tình của công chúng mới rồi không thành công. Bọn biểu-tình tải cọ lẫn nhau, làm cho lính cảnh sát phải can thiệp vào, cái phong-trào biểu-tình quốc-dân ở Bắc-kinh thế là xong.

Tin Tokio. — Người ta khuyên nước Trung-hoa trước khi yêu-cầu liệt-cường những điều đại-đột thì hãy nên khôi-phục lại trật-tự, và tuân theo những điều khoản giao-ước đã.

Người ta nói việc nước Nhật-bản lấy tinh thần ái mà khuyên bảo nước Trung-hoa, thực là một điều đáng kỷ-niệm trong những sự nhượng bộ của liệt-cường đối với Trung-Hoa.

Thầy tai ở Cao-lỵ

Thầy-tai ở tỉnh Séoul, và tỉnh Young-sang xưa nay chưa bao giờ thấy đỡ đói như thế, có nơi nhà bị ngập kín mái. Bưởng hóa-xa, đường dẫn nước, và đường gãy thảy bị hủy hoại. Một khu dinh-hóa của công-ty Standard Oil ở Séoul bị nổ. Song nước xem chừng đã xuống, và các sự rối ro đã đỡ xảy ra.

Ngày 22 Juillet 1925

Trú binh ở nước Đức

Nước Pháp đã rút trú-binh ở Bochum, Witten, Hattingen, Buer, Siergotlance, D nscawem về.

Việc Bắc-kỳ

Quan-báo có đăng lệnh ưng chuẩn lời của hội-đồng bảo-hộ Bắc-kỳ về việc cho thành phố Hanoi, và thành phố Haiphong tiêu-dụng mấy khoản thuế chính-ngạch.

Chiến-sự ở Maroc

Tình-trạng vẫn yên, Quân Pháp đánh một trận dữ-dội, ca-nanh-nuôi được địch-quân ra khỏi miền Ai-marcha, và đến Aimatouf Địch-quân bỏ lại 200 tử-thi.

Tướng Riqueime (Tây-ban-nha) đi thăm khu Ouezzan, có nói tướng-quân rất quan-tâm về việc quân Pháp và quân Tây hiệp lực với nhau.

Tại cuộc hội nghị Pháp Tây đã ký bản giao-ước của nước Pháp và nước Tây-ban-nha đã ưng chuẩn. Bản giao-ước ấy nói về việc trung-lập, và sự bảo an của thành Tanger. Ngày mai sẽ ký nốt bản ấn văn.

(Indopacifi)

NƯỚC-CHANH HIỆU T. B.

TỐT NHẤT, SẠCH NHẤT, LÀNH NHẤT

BÁN BUÔN TẠI:

125, Phố Sinh-từ (cạnh Giám) Hanoi.

Số 240

THUỐC HÚT

CHUYÊN CHỮA BỆNH HÚT thuốc

Ông cụ già nói :

— Người ấy chính là con thứ ba của *Chác-triều-phụng*, tên gọi *Chác-bưu* đó ! Để đánh nốt lấy nàng *Nhất-thượng-thanh* ở *Bồ-gia trang* làm vợ. Ba anh em bận, chỉ có hắn là gỗi vì nghệ hơn cả.

Thạch-tú lại sụp lạy ông cụ già mà thưa rằng :

— Xin cụ làm ơn trỏ đường cho cháng tôi rõ.

Ông cụ già nói :

— Bởm nay tôi mất rồi, nhà người ta đi, không may mà gặp chúng đang đánh nhau thì thật là nồng tính-mệnh.

Thạch-tú nói :

— Lạy cụ ! Xin cụ cứu lấy tôi !

Ông cụ già nói :

— Người hãy ngả ở nhà ta một đêm, sáng mai ngủ xem, hễ không đánh nhau, hãy giờ sẽ đi.

Thạch-tú lạy tạ, rồi ngồi ở trong nhà ông cụ. Bỗng nghe ngoài cửa có bốn năm người xôn xao nguýa đi truyền-bảo tụng nhau rằng :

— Các người đêm nay cứ trông hiệu bằng đèn thì cùng nhau cổ sức ra mà bắt bọn giặc ở *Lương-sơn-bạc*, đem nộp quan lĩnh thưởng.

Khi chúng đi khỏi rồi, *Thạch-tú* lại hỏi ông cụ rằng :

Người ấy là ai thế ?

Ông cụ già nói :

— Người ấy là chức bộ đạo tuần-giản ở đây, đêm nay mộc-hội mai ăn để bắt *Tống-giang* đó !

Thạch-tú nghe nói, trong lòng ngẫm nghĩ một chút, rồi cầm đến bỏi nhờ chỗ nằm, đi ra cái gian chứa cỏ ở phía sau nhà để ngủ.

Lại nói chuyện quân mã *Tống-giang* đóng ở phía ngoài cổng làng, cho mãi không thấy *Dương-lâm* và *Thạch-tú* ra, lại mai *Ân-bằng* đến cổng để dò la tin tức.

Ân-bằng trở về báo rằng :

— Khi tôi tới nơi, nghe nói trong sàng có bắt được một người đo-thám. Tôi thấy đường lối quanh-co khó hiểu, vậy nên không dám liều mò tiến vào.

Tống-giang bèn hỏm nói giận mà bảo rằng :

— Nếu vậy thì hai người anh em ta đi đo thám, tất bị chúng bắt mất rồi. Bây giờ không thể đợi được nữa, đêm nay cứ việc tiến binh, để cứu lấy hai người anh em của chúng ta, thằn-công cỏ và lám-cột cờ xem hoàn sánh thành Huế.

19 giờ 30 : Quan tham-tri bộ Lễ Bửu-Thạch thiết tiệc phái bộ tại quí-đệ.

Ngày 20 juillet. - 5 giờ sáng, phái-bộ Xiêm-la đã đi ô-tô khởi hành về Nam.

Tổ-chức lại các phòng Canh-nông. — Mới rồi đã có chỉ-dụ quan Giám-quốc Đại-pháp định tổ-chức lại các phòng Canh-nông ở Đông-pháp thì nay mới thấy nghị định tổ-chức lại phòng Canh-nông Nam-kỳ, còn các xứ khác chưa thấy. Cứ như nghị định mới về việc tổ-c ức phòng Canh-nông kỳ thì ở Nam-kỳ có 12 ủy-viên Tây và 6 hội-viên ta. Người Tây bắt cứ dân ông dân bà từ 21 tuổi trở lên và ít ra đã ở Nam-kỳ một năm mà nộp một điều trong các lệ sau này thì được vào cuộc dự bảo là :

1° Các chủ đồn-điền, hoặc người được hưởng dụng các điền-sản, hoặc là có chân trong hội canh-nông đứng tên chung (société en nom collectif);

2° Những người làm nước cho một chủ đồn-điền Pháp nào ;

3° Hội-trưởng hội-đồng quản-trị và ông quản-lý một công-ty đồn-điền về danh ;

4° Những người đứng quản-lý cho một đồn-điền của người Pháp hay là của một hội canh-nông tập-cổ.

Còn những người dự bảo Annam thì phải là các điền-chủ, đàn ông hay đàn bà, từ 25 tuổi trở lên và nộp một năm thuế điền phải đóng từ một trăm đồng trở lên.

Những người có tư-cách sau này thì có thể được ứng cử :

1° Những người Pháp đàn ông hay đàn bà đã có tên trong sổ bảo cử từ 25 tuổi trở lên và ít ra đã ở Nam-kỳ được 2 năm ;

2° Những người nông-gia bản xứ có tên trong sổ bảo cử và từ 30 tuổi trở lên.

Đó là nói tóm lược về việc bảo cử phòng Canh-nông Nam-kỳ thế nào để các nhà điền chủ ta ở Trung-Bắc-kỳ được rõ, còn thể thức bầu-cử của phòng Canh-nông Trung-Bắc-kỳ thế nào thì hiện nay ủy-ban-phủ chưa soạn xong.

Tin Saigon

Một toán cướp to

Trong số báo hôm qua, ở mục này, bản-báo đã đăng việc giết được Ba-Tinh là đầu đảng bọn giết quan Công-sứ Berdez tỉnh Kompong Chnang bên Cao-mên cứ trước, nay lại tiếp được tin nói hắn cũng về việc ấy như sau này :

Nguyên được tin Ba-Tinh định đem thủ hạ đi hai chiếc thuyền do đường thủy về Nam-kỳ để đánh một cái đồn khố xanh mà cướp lấy khí giới, thì lập tức ông Cầm Vessière lên ngay Mỹ tho giàn-tiếp chống giữ và cho mai chiếc thuyền, trong có hơ tổ-giác biết mặt Ba-Tinh, đi tuần ở sông Mékong.

Ngày chủ nhật vừa rồi thì thấy mấy chiếc thuyền của Ba-Tinh đến, toán tuần binh bắt ngay được tên Chi là anh Ba-Tinh, Ba-Tinh trông thấy toán tuần binh, liền ra lệnh bắn, nhưng may không ai việc gì cả. Toán tuần binh bắn lại thì Ba-Tinh bị trọng thương ngay.

Tâm đem đồng đảng của Ba-Tinh đều bắt được cả. Khám trong thuyền của chúng thấy có 8 khẩu súng, hai thùng đạn và 2 hòm vàng mỗi hòm cân được 5 ki-lô vàng.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
18 giờ 33 độ

Giá thóc ngoài

Gạo hạng nhất, một tạ.	10	60
nhì,	10	30
ba,	9	25
Thóc hạng nhất,	6	40
Hạt nếp	6	20

Giá bạc. — Kể từ ngày 22 Juillet 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 80.

Thị giá quốc trái. - Ngày 21 Juillet 1925 : 42,60. — 44,35. — 44,35 — 43,70. 68,20.

Phái bộ Xiêm tại Huế. — Hồi 7 giờ tối 17 juillet vừa rồi, phái bộ Xiêm-la đã tới Huế. Vì quan Khâm-Pasquier đi tiễn quan toàn-quyền vắng, nên quan giám-đốc việc chính trị và hành chính Trung-kỳ là M. Jabouille thay mặt ngài mà nghênh tiếp phái-bộ.

Chương-trình phái-bộ du lịch ở Huế như sau này :

Ngày 18 juillet. — 8 giờ vào cung chiêm trong đại nội, xem Khải-định bảo tàng viện và Kinh tế bảo tàng viện, rồi dự tiệc tại phủ Khâm-sứ.

15 giờ xem thành cũ của Gia-long-thành, cung chiêm lăng đức Tự-đức, đức Đồng-khánh, đức Thiệu-trị ; xem Vọng-hải đài, rồi dự tiệc tại phủ Khâm-sứ.

Ngày 19 juillet. — Xem đàn Nam-giao, cung chiêm lăng đức Minh-mệnh và Văn-miếu-cổ, rồi dự tiệc tại phủ Khâm-sứ.

16 giờ 30 : Cung chiêm Văn-miếu, xem hoàng thành, tàu thượng, sáng hay các vị đầu-lĩnh nghĩ thế nào ?

Lộ-qui nói :

— Để tôi tiến vào trước xem ra thế nào.

Tống-giang nghe nói, thúc thì truyền lệnh cho các tướng-sĩ đều sửa-soạn sẵn sàng. *Lộ qui* và *Dương-hàng* đi tiên-phong, bọn *Lộ-tuấn* đem quân đi tiếp-hậu, *Mạc-hoằng* ở bên tả, *Hoàng-tín* ở bên hữu. Bọn *Tống giang*, *Hoa-vinh* và *Ân bằng* thì ở trung-quân.

Các vị đầu-lĩnh đều phất cờ nổi trống, tuốt gươm vác giáo, thẳng đường tiến sang *Chác-gia-trang*. Khi gần đến *Bộc-long-cương*, bỗng giờ trời đã tối mịt, *Tống-giang* truyền lệnh cho tiền-quân khai chiến.

Lộ-qui cỗi trần trùng-trục, hai tay cầm hai lưỡi búa, hầm hầm nổi giận, tiến vào trang-môn, trông thấy hai cái cầu treo đã cất cao lên, mà trong cửa chẳng có đèn đóm chi cả.

Lộ-qui đã toan lội qua hào tiến vào, *Dương-hàng* vội vàng ngăn lại mà bảo rằng :

— Không nên ! Trang-môn đóng chặt như thế kia, tất là chúng có mưu kế, hãy đợi *Tống* đại-huynh ta đến đã thương nghị.

Lộ-qui không nghe, hai tay cầm hai lưỡi búa đứng ở bờ hào hèn này mà xì-mắng rằng :

— Thằng giặc già họ *Chúc* kia có giỏi thì ra, *Bắc-toán-phong* lão-gia đã đợi đây !

Bên kia nghe tiếng, không hề trả lời sao cả. Khi trang quân đã tới nơi, *Dương-hàng* chạy lại báo với *Tống-giang* rằng :

— Trong thôn-trang tịnh không thấy đèn lửa chi cả, mà quân-mã cũng vẫn yên lặng như thường.

Tống-giang đứng ngựa đứng ngẫm, trong lòng ngi ngờ, liền sực nghĩ ra mà rằng :

— Ta lầm rồi ! Trong bộ thiên-thư kia rành rành đã có lời dạy : « Làm-định chớ có nóng nảy ». Ta nghĩ không ra, chỉ vì ta nóng nảy muốn cứu-hai người anh em của ta, mà suốt đêm gấp đường tiến binh đến đây, không ngờ đi quá vào nơi trọng-địa. Nay trong thôn-trang vẫn yên lặng, đủ là quan giặc đã có mưu kế, chi bằng ta nên mau mau bỏ lui.

Lộ-qui hèn to lên mà rằng :

— Quân ta đã vào đến đây, không nên bỏ lui. Để tôi xin tiến vào trước rồi các ngài cứ theo tôi mà vào.

Nói chưa dứt lời, bỗng nghe trong *Chác-gia-trang* bắn một phát súng làm hiệu, cao lung chừng trời thì khắp vùng *Bộc long-cương*, nổi lên hễ hàng cỏ trăm nghìn ngọn đuốc. Trên mặt-lũy bắn tên xuống như mưa như mưa.

Khoản tiền sắp về những giờ dạy thêm ở các trường Cao-đẳng. — Khoản tiền cấp cho các giáo-sư về những giờ dạy thêm ở trường Y-học và Dược-học cùng trường Cao-học Đông-pháp thì mỗi giờ định là 6 đồng, còn những trường khác thì năm đồng.

Thứ thuế riêng của những người Thổ, Mán, Mèo trên Lao-kay. — Kể từ ngày 1er janvier 1926 trở đi, những người Thổ, Mán, Mèo, và các giống khác ở tỉnh Lao-kay thì các khoản thuế riêng định như sau này :

Những nhà cấy lúa ở đồng bằng mỗi nhà mỗi năm là 3 $ 50.

Những nhà cấy lúa ở trên núi mỗi nhà mỗi năm là 2 $ 00.

Tuyển học trò vào trường Sư-phạm. — Đến ngày 7 septembre 1925 hồi 7 giờ sáng tại trường nam Sư-phạm Hanoi (Ecole Normale d'instituteurs) sẽ mở kỳ thi tuyển học-trò vào năm thứ nhất trường ấy.

Số học-trò tuyển vào trường học định là 80 người.

Các thí-sinh tính đến ngày 31 décembre 1925 không được quá 18 tuổi.

Các đơn xin ứng-thí phải gửi đến ông Đốc-học trường nam Sư-phạm trước ngày 24 août 1925 và phải đính theo các giấy sau này :

1° Giấy khai-sinh ;

2° Giấy quan cai-trị hạt mình nhận thực là con nhà tử-tế ;

3° Cái bằng Sơ-học Pháp Việt của mình, nếu bằng ấy chưa được lĩnh thì phải có giấy quan chánh đốc-học Bắc-kỳ nhận thực là đã có bằng ấy rồi ;

4° Một tờ giấy của thí-sinh cam-đoan phải tòng sự trong ngạch Học-chính ít ra là 10 năm, kể từ ngày được bổ, bằng không thì sẽ phải : 1° hoàn lại Nhà-nước số tiền ăn đã được hưởng tại trường học ; 2° nếu vì có giấy cam-đoan này mà được miễn đi lính thì sẽ phải đi lính. Giấy cam-đoan này lại phải đính theo một tờ giấy của người cha hay người đỡ đầu cho phép người thí-sinh được ký tờ cam-đoan ấy và chính người cha hay người đỡ đầu cũng phải cam-đoan rằng nếu con mình tự ý bỏ học, hoặc phải đuổi, hoặc chưa hết hạn 10 năm đã thôi làm việc thì sẽ phải hoàn lại Nhà-nước số tiền ăn học mà con mình đã được hưởng.

RẠP CHIẾU BÓNG CINÉMA PATHÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA

Trinh thám tiểu-thuyết 12 hồi

Rất hay!!! Rất vui!!!

Nhiều cảnh bí mật

Chiếu tại bản rạp — mỗi tuần lễ hai hồi Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm

Hai hồi đầu đã bắt đầu chiếu

Từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 juillet 1925

Xin kính mời các quí khách đến xem.

Phim ảnh trinh thám!!!

Phim ảnh trinh thám!!!

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỖI NĂM MỘT QUYỂN MẪU MANG (CATALOGUE) Ở ai...

Maison Mo tès

54, RUE PAUL BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$80

油 肝 魚 膏

TẠI SAU NHÀ BÁO TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN

Phố hàng Bông Hanoi

CÓ BÁN

Củi thực khô !

Cân rõ đủ !

Xe đến tận nhà !

BÁN HẠ HƠN MỌI NƠI

Tuyển học-trò làm giáo tập. — Đến ngày 10 septembre 1925 hồi 7 giờ sáng, tại trường nam Sư-phạm sẽ tuyển học-trò vào lớp Sư-phạm để luyện các giáo-tập hậu Sơ-học Pháp-Việt (cours de préparation pédagogique pour la formation des instituteurs auxiliaires de l'Enseignement primaire Franco-annamite)

Hồi-đồng sát hạch toán là các giáo sư trường học và do ông đốc trường ấy làm chủ khảo.

Số học-trò tuyển vào lớp ấy nhiều nhất định là 40 người.

Các thí sinh tính đến 31 décembre 1925 ít nhất phải 16 tuổi và nhiều nhất là 20 tuổi.

Trong thời hạn học, các học-trò mỗi tháng lương được 6 đồng.

Các đơn xin ứng thí phải làm bằng giấy tin-chỉ do thí-sinh viết lấy và ký lấy rồi gửi đến ông đốc trường Sư-phạm trước ngày 1er septembre 1925 và định theo các giấy sau này :

1° Giấy khai-sinh ;

2° Giấy quan cai-trị hạt mình nhận thực là con nhà tử-tế ;

3° Cái bằng Sơ-học Pháp Việt của mình, nếu bằng ấy chưa được lĩnh thì phải có giấy quan chánh đốc-học Bắc-kỳ nhận thực là đã có bằng ấy rồi ;

4° Một tờ giấy của thí-sinh cam-đoan phải tòng sự trong ngạch Học-chính ít ra là 10 năm, kể từ ngày được bổ, bằng không thì sẽ phải : 1° hoàn lại Nhà-nước số tiền ăn đã được hưởng tại trường học ; 2° nếu vì có giấy cam-đoan này mà được miễn đi lính thì sẽ phải đi lính. Giấy cam-đoan này lại phải đính theo một tờ giấy của người cha hay người đỡ đầu cho phép người thí-sinh được ký tờ cam-đoan ấy và chính người cha hay người đỡ đầu cũng phải cam-đoan rằng nếu con mình tự ý bỏ học, hoặc phải đuổi, hoặc chưa hết hạn 10 năm đã thôi làm việc thì sẽ phải hoàn lại Nhà-nước số tiền ăn học mà con mình đã được hưởng.

Những gian hàng ở Hội-chợ, sẽ bắt đầu cho thuê

(từ 1er Juillet sans.

MUỐN MUA!!! Những tem cũ gắn thơ và đề hàng, dóng dấu Đông-Pháp và những tem cũ đã lâu năm. Giá thật cao.

Ai có mà muốn bán, xin viết thơ cho : Monsieur NGỌC, 33, Boulevard Henri Rivière. Hanoi.

Quan Đốc-tơ Bi-cô-man

Có phòng khám bệnh tại phố hàng Gió số 33 Hanoi

PHÒNG - THĂM - BỆNH

của QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương-thặng sĩ ngự-dùng Bảo-đại hội-đồng. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Al-ép) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt có các thứ bệnh lận, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 đến 17 —

GIÁM SỨC : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại DƯỜNG GIA-LONG, 32, cạnh cửa số 200 (đi...

Ngạch tòa sứ. — M. Trần-văn-Ninh, thăm tá tại Tòa-sứ Nam-định được phép nghỉ 3 ngày, kinh cô tang.

Ngạch khán hộ. — Cô Phan-thị-Hằng, nguyên học trò cô đỡ nay bổ làm khán-hộ thường hạng tư.

Thêm hạn nghỉ. — M. Vũ-đình-Linh, thư-ký hạng tư được thêm hạn nghỉ 3 tháng, tháng đầu nếu lương, hai tháng sau một phần tư lương, kể từ ngày 15 Juillet 1925 trở đi.

Ngạch cảnh-sát. — M. Phùng-văn-Các, lính cảnh-sát ở Phúc-yên, được tri-dịch.

Ngạch kiểm-lâm. — M. Nguyễn-vă-Phan lính kiểm lâm hạng nhất ở Bắ-ba (Bắc-giang) được phép nghỉ 20 ngày.

Thiếu chút ánh sáng. — Ngõ Hội-vũ là một con đường tắt rất tiện-lợi cho những người làm ăn đi lại để tránh tàu tránh xe ngoài phố hàng Bông, nhưng kể qua người lại rất đông, đến ngõ thì đi ra con đường B. chand, giữa ngõ thì đi ra phố hàng Bông, cuối ngõ thì đi ra phố Tràng-thi (Rue Borgnis Desbordes), thế mà không biết sao giữa ngõ và cuối ngõ, thành-phố vẫn cứ để tối om om, chỉ tỉ làm chỗ tụ họp cho những quân gian. Ước gì thành-phố làm ngay cho hai ngọn đèn, một ngọn vào giữa ngõ lối đi ra phố hàng Bông, một ngọn vào cuối ngõ lối đi ra phố Tràng-thi thì tiện cho kẻ qua lại lắm.

Đấu giá mua thóc. Sáng hôm nay nội 9 giờ tại tòa ba phủ Toàn-sứ đã đấu giá mua 30 tấn thóc để nuôi súc vật các sở thú-y Hanoi từ 1er juillet đến 31 décembre 19 5.

MM. An-yêng bỏ 7 $ 39 một trăm cân.

Hap Seng 7 47 một trăm cân.

Vậy M. An-yêng được tạm thầu.

AU CINÉMA TONKINOIS

13, rue des Éventails, Hanoi

Chương-trình

Từ ngày thứ ba 21 đến thứ năm 23 Juillet 1925

DOUGLAS FAIRBANKS

Là người hoa kỳ làm rõ rất vui

trong trò : « UN CHARMEUR »

Là một tấn hài kịch rất thần tình, rất vui

Chia làm bốn hồi

CHUYỆN GIẢI TRÍ

TẬP THỨ 7

ĐÃ RA,

Giá 0 $ 15 *Ai trả trước cho 2 đồng sẽ gửi sách tiếp theo luôn luôn cho đến hết số tiền ấy mà trừ 20 % ; mua lấy từ tập 1 cũng có Gửi thư và mandat cho ông* Dương-bá-Trạc, *Trung Bắc tân-văn. Hanoi.*

NHÀ ĐỂ CẨN THẬN

51, Phố Hà-Hồi, Hanoi

Tống-giang với vàng quay về lối cũ, đã thấy toán hậu-quân của *Lộ-tuấn* đang nào động mà truyền báo nhau rằng :

— Lối cũ đã lấp mất đường đi rồi, tất là có quân mai-phục.

Tống-giang truyền cho quân-sĩ tìm quanh bốn mặt để lấy đường chạy. *Lộ-qui* mừa hai lưỡi búa, đi đi lại lại, chỉ cốt tìm giặc để giết, mà không hề tìm thấy một người.

Bỗng nghe trên đồi *Bộc-long-cương* lại bắn một phát súng nữa, vừa rất tiếng súng thì thấy tiếng quân reo ở bốn mặt đã động-đất vang trời, bấy giờ *Tống giang* lưỡng-long lo-sợ, không biết làm ra thế nào.

HỒI THỨ XLVII

Lại nói chuyện *Tống-giang* ngồi trên mình ngựa, nhìn quanh bốn mặt thì thấy mặt nào súng đèn cũng quân mai-phục. *Tống-giang* truyền cho quân-sĩ cứ theo con đường lên mà lối mà đi. Bỗng nghe quân-sĩ náo-động, ai nấy đều phân-vân kêu khổ.

Tống giang truyền hỏi thì quân-sĩ đều nói rằng :

Mặt trước đều là con đường vòng quanh, đi hết một vòng lại về đến chỗ này.

Tống-giang truyền cho quân-sĩ cứ theo ngọn đuốc sáng, trông về chỗ có nhà của kia mà chạy. Chạy được một quãng, lại thấy quân-sĩ náo-động mà kêu lên rằng :

— Con đường này lại có nhiều chông gai làm lấp cả lối đi.

Tống giang nói :

— Nếu vậy thì thật trời hại chúng ta rồi !

Tống giang còn đang luống-cuống thì ngoài trận quân bên tả của *Mạc-hoằng* náo-động. Chúng truyền báo rằng :

— Có *Thạch-tú* đến !

Tống-giang ngành nhìn thì thấy *Thạch-tú* tay cầm lưỡi dao, chạy đến trước ngựa mà bảo rằng :

— Đại-huynh chớ lo-ngại, tôi đã đợi lối đi rồi. Bây giờ đại-huynh nên một truyền tướng-lệnh cho các quân-sĩ : hễ trông thấy lối nào có cây bạch-dương thì cứ việc đi, không nệ đường-sông bao nhiêu.

Tống-giang truyền cho quân-sĩ cứ theo lối nào có cây bạch dương thì đi. Đi được độ năm sáu dặm đường, bỗng thấy quân-sĩ ở phía trước mặt chạy ngày chạy nhiều.

Tống giang sợ ý nghi ngờ, liền gọi *Thạch-tú* mà hỏi rằng :

— Có sao quân sĩ ở mặt trước lại đổ ngược thế kia.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

... AU TONKIN

Rượu bồ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng:

Chiếu nay đợi được phòng của MONTÈS qui ông, có chế tên một thứ rượu bồ đào từng uống dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thì gửi cho quí dược phòng chủ-ông để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

啓定三年五月初七日內奏閣
硃批焰得河內大藥房貴棠扉霜
有製補酒經試御用頗什允當
嘉獎著錫批示寄貴藥房主翁
以表聲價欽此
內閣恭錄

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Khi trong mình có rắn ngứa thì đừng có quào gảy trầy da lấy Pommade Cadum thoa thì hết tuyệt.

Hôtel Đông-Pháp

77-79, Route Mandarine, 77-79

HANOI

(Gần nhà Gare Hanoi)

Có đủ cả buồng ăn, buồng ngủ buồng tắm, nhà để xe ô-tô.

Vườn hoa để ngồi chơi mát, rộng rãi, sạch sẽ.

Hợp cách vệ-sinh

成 Hiệp-Thành 協

Hiệu cơm tây Hiệp thành số 29 phố Bờ hồ (Bd Francis Garnier) từ khi có M. Chinh ở Pháp về làm quản lý thì mở-mang hơn trước nhiều, mới thuê thêm một cái nhà lầu ở số 33 phố Gia ngư liền đấy để làm phòng trọ. Không đâu lịch-sự, sạch sẽ, mát-mẻ bằng! Có đủ phòng tắm và chỗ để xe ô-tô.

BÁN GỖ:

Lim gụ, tạp đủ các sắc ván sàn, giui nhà than củi và than mỏ.

Có gỗ ở cửa lối đem về.

Bán buôn và bán lẻ

Hỏi tại hiệu **Nguyễn-đức Mai**

Hanoi: *phố bờ sông, số 4 téléphone Nº 404.*

Haiphong: *Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenol) téléphone Nº 389.*

Ha-đông: *Phố Thường-tín số 1.*

Sở Dẫn-thủy nhập-điền

Tỉnh Phú yên ở Tuy hòa (Annam)

Hiện nay sở Dẫn-thủy nhập-điền mộ thợ nề biết xây đá mô-e-lông (moellons) với hồ xy-măng (ciment) để xây đê-hàn (barrage) tại Đồng-cam.

Ai muốn làm thì phải đến trình diện tại sở Dẫn-thủy nhập-điền ở Đồng-cam hay là ở Tuy-hòa.

Muốn hỏi điều gì thì cứ đến báo-quán mà hỏi.

Quan chánh Bác-vật thủ-hiến tòa Dẫn-thủy nhập-điền

Cái nạn hàng ngày. — Sở Cẩm đã xét về việc một cậu học-trò là Ng-huy-Hồng 14 tuổi, nhà ở ngõ Hội-vũ bị ngã xe đạp tại đường hàng Lọng chiều hôm 19 vừa rồi.

— Chiều hôm qua hồi 5 giờ rưỡi, toa máy xe điện số 2 và một cái ô-tô số T 1379 đi ở hàng Bông, đến chỗ rẽ sang phố Londe thì đụng phải nhau, may không việc gì đến người, chỉ hư hỏng xe mà thôi. Lỗi xem ra tại người *chauffeur* xe ô-tô.

Có kẻ trộm rình. — Ở con đường số 9 chạy ra đường Reinach, gần hội chợ, độ rày cứ đêm khuya, có những quân ăn sương đến rình hết nhà nọ đến nhà kia. Mới rồi, chúng đã lẻn vào nhà số 6 ăn trộm quần áo. Có khi chúng leo cột đèn trồng sát ngay đấy, trước nhà trèo lên mái rình từng nhà một. Nhưng lần nào chúng trèo lên mái rình cũng bị người nhà trông thấy, lại phải chạy trốn cả. Bọn nó thường thường hay tụ họp ở các bờ ao về con đường Reinach, hiện những người ở gần đấy đi chơi khuya về bắt gặp luôn. Khi chúng trông thấy thì có khi núp rạp xuống về ao, có khi ngồi với nhau ở bờ ao nói chuyện, tảng lờ ngồi chơi mát để cho người ta không chú ý đến.

Vậy có mấy lời mách các người có trách nhiệm về việc tuần phòng nên chú ý vào cái ngõ hẻm ấy và tìm cách bắt cho được những đứa ăn sương đến quấy nhiễu ở đây đi.

Một người ở đường số 9 lai cảo.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ngã xuống sông. — Ngày 20 juillet vào hồi 4 giờ rưỡi sáng tên P. Ẩm 19 tuổi là lái thuyền số 48 của sở S.A.C.R.I.C. định đi truyền sang thuyền bên cạnh số 107 thì chẳng may xẩy chân lăn tòm xuống nước ở Cửa-cấm, đằng sau sở Hành-không. Ngay lúc ấy thủy-thủ có mấy chiếc thuyền đậu đấy nhảy xuống cứu, nhưng xác tên Phẩm đã trôi đi đằng nào mất, mãi cách hai giờ sau mới tìm thấy.

Bò của ai? Có một con bò của nhà nào thả ngoài đường đã phải đưa vào nhà giam súc-vật.

Giải ra ngoại châu. — Ngày hôm qua, lính cảnh-sát bắt được 16 tên ăn mày đi lang thang các phố đã dẫn cả về sở Cẩm để giải ra ngoại châu.

Mấy cái trộm vặt. — Lê-quốc-Công 41 tuổi, nấu bếp, nhà số 8 phố Chavassieux mất trộm quần áo và đồ vật đáng giá 15 đồng 9 hào.

Vũ-v-Tuyên 27 tuổi, làm bồi, cùng ở nhà số 8 phố Chavassieux mất trộm quần áo đáng giá 9 đồng và thẻ căn-cước.

Vũ văn-Ang 25 tuổi, làm nghề kéo xe cùng ở nhà số 8 phố Chevassieux mất trộm quần áo đáng giá 4 đồng và thẻ căn-cước.

Ba người mất trộm trên này đã làm đơn trình sở Cẩm.

Ai tín. — M. Ng-đình-Truật làm việc ở nhà buôn Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême Orient tạ thế tại quí xá phố Fou-Tchéou hồi 18 giờ ngày 20 juillet. Hồi 17 giờ rưỡi ngày hôm qua đã cất đám an táng tại nghĩa-địa Đồng-thiện.

Bản quán có lời chia buồn cùng tang-gia.

NAM ĐỊNH

Tuyển học-trò làm giáo tập. — Tại các trường Pháp-Việt Nam-định nay đặt thêm một lớp Sư-phạm để tuyển các giáo-tập ngạch Sơ-học Pháp Việt.

Thời-hạn học là một năm. Học-trò ăn ở ngoài và học không mất tiền.

Chỉ những người có bằng Sơ-học mà tuổi tính đến ngày 31 décembre năm đi thi, ít ra 16 và nhiều nhất là 20 thì mới được dự thi.

Kỳ thi năm nay định vào 10 septembre 1925 hồi 7 giờ sáng tại trường Pháp Việt Nam-định. Hội đồng sát-hạch toàn là giáo-sư trường học và do ông đốc-học làm chủ khảo.

Trong thời hạn học, học-trò lương mỗi tháng được 6 đồng.

Các đơn xin ứng thi phải làm bằng giấy tin chỉ và do tay thí sinh viết và ký lấy. Đơn ấy phải gửi đến ông đốc trường Nam-định (Directeur du Groupe Scolaire) trước ngày 1er septembre 1925 và đính theo các giấy mà sau này:

1 Giấy khai-sinh;

2 Giấy quan cai trị hạt mình nhận thực là con nhà tử tế;

3. Các bằng Sơ-học Pháp Việt ủ mình, nếu bằng ấy chưa được lĩnh thì phải có giấy quan chánh đốc-học Bắc-kỳ nhận thực là đã có bằng ấy rồi;

4. Một tờ giấy của thí-sinh cam-đoan phải tòng sự trong ngạch Học-chính ít ra là 10 năm, kể từ ngày được bổ, bằng không thì sẽ phải: 1. hoàn lại Nhà-nước số tiền ăn đã được hưởng tại trường học: 2. nếu vì có giấy cam-đoan này mà được miễn đi lính thì sẽ phải đi lính. Giấy cam-đoan này lại phải đính theo một tờ giấy của người cha hay người đỡ đầu cho phép người thí-sinh được ký tờ cam-đoan ấy và chính người cha hay người đỡ đầu cũng phải cam-đoan rằng nếu con mình tự ý bỏ học, hoặc phải đuổi, hoặc chưa hết hạn 10 năm đã thôi làm việc thì sẽ phải hoàn lại Nhà-nước số tiền ăn học mà con mình đã được hưởng.

Sao hay mất cắp thế? — Tại Cầu-cờ dạo này nhiều người đi qua lại phố Cầu sắt ai cũng kêu mất cắp. Nghe đâu có hai bộ con tên kia là tay kẻ cắp chuyên môn, ban ngày chúng nó vẫn lượn vơ vẩn ở phố, thấy kẻ qua người lại vô ý là nó xoay liền, ban đêm thì giở thủ đoạn đào tường khoét ngạch, đầu trong phố đã có mấy nhà mất, bởi chúng thấy không có ai ngăn giữ mới dám ngang nhiên mà làm như thế, chứ vì nếu phố xá tuần phòng nghiêm mật thì đứa nào dám về đây mà làm càn. Ước gì quan trên biết mà trừng trị cho chúng nó thì các nhà trong phố và kẻ qua người lại khỏi lo ngại.

Một người trong phố lai cảo

HẢI-DƯƠNG

Hội Trí-trí. — Tối hôm 20 juillet 1925 các hội-viên hội Trí-trí bản tỉnh đã họp hội-đồng và đã bầu tòa trị-sự mới. Những ông có tên sau này được trúng-cử:

Chánh hội-trưởng: M. Trần-đức-Huy; Phó hội-trưởng: M. Ng-văn-Phong; Thủ-quỹ: M. Ngô đình-Mai; Thư ký: M. Ng-văn-Thịnh; Kiểm-soát: MM. Ng-đức-Tường, Lê-văn-Tiên; Cố-vấn: MM. Hoàng-đ-Thiện, Ng.-văn Chính Nguyễn-xuân Cảnh, Nguyễn hữu-Dạng.

BẮC-NINH

Lời cảm ơn. — Nay tôi có lời kính tạ các quan, các cụ, các ông, các bà và thân-bằng cố hữu, có lòng chia buồn, cho đồ phúng và đi đưa đám nội-thân tôi là:

Madame TRẦN NHƯ NGỌC

Trong khi bối rối có điều gì sơ suất xin miễn chấp cho, thì tôi lấy làm cảm-tạ.

Quan phủ: Trần như-Ngọc bái tạ.

VIỆT-TRÌ

Đứa ở bất lương. — Tên Ng-thị-Đỏ, là đứa ở nhà M. P. Trần-Lồng, hôm 17 tây mới rồi vào hồi 11 giờ đêm có lấy trộm của chủ 1 đôi hoa tai, 1 cái nồi đồng và ít đồ vặt đáng giá tất cả ngoài ba chục bạc. Thị Đỏ này đem các đồ đạc cùng tháo thân trốn đi. Hồi 12 giờ M. Lồng nghe thấy tiếng chó cắn, liền đánh tiếng gọi đứa ở dậy soi xét thì nó đã đi từ bao giờ rồi, nhà chủ đi trình sở Cẩm thì đêm hôm đó tóm ngay được thị Đỏ, hiện sở Cẩm đã giải lên tòa án Phú-thọ.

PHỦ-LÝ

Thôi còn bỏ vào quĩ. — Tại chợ Lũ tỉ nọc huyện Duy-tiên phiên hôm 24 tháng năm ta vừa rồi, có hai người đàn bà đang đong bán gạo với nhau không ngờ người đong gạo có cái-nhọt ở trán, khi người bán gạo giơ đấu lên đong bị đụng phải, nhọt vỡ máu chảy lênh láng đau quá nằm lăn ra đấy. Người bán gạo thấy thế hoảng-sợ để lôi thôi thì bận đến mình, mới bảo người bị đau trở dậy đền ba đồng bạc, thì người bị đau cũng đã bằng lòng. Lúc ấy có một thầy phó-hương-hội cùng một thầy tộc-biểu nghe thấy ngoài chợ có đám đánh nhau nằm vạ, mới rủ nhau ra coi. Khi ra đến chợ cho tìm người bán gạo lại tới, và bảo đưa số 3 đồng để đền cho. Rồi cho gọi người bị đau dỗ bảo và lập lý rằng: Người ta lỡ tay, đã biết trái, thì chị nghe lời chúng tôi đừng có lôi thôi, để chúng tôi bảo người ta cho tiền mà uống thuốc, nếu không chúng tôi sẽ làm biên bản cho là chị ăn cắp gạo, người ta bắt được chị đập đầu ăn vạ đấy. Bây giờ người bị đau kia thấy nói thế sợ cuống lên bèn xin tiền đền, tưởng là được cả 3 đồng, ngờ đâu các thầy chỉ cho có 5 hào thôi. Rồi thấy hai thầy cho mỗ cho 5 hào còn lại đồng rưỡi là bỏ vào túi! Các người đứng xem đó ai ấy biết là bỏ vào quĩ nào. Quĩ cải lương này lại cái quĩ nằm ếch đấy! Nếu vậy thì được cười nhỉ?

K. Đ. lai cảo

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 22 Juillet 1925

GƯƠNG TAY LIẾP

(Hồi thứ I)

Vở chèo cải lương soạn thành ra được hơn 30 điệu hát kể như sau này: Hát lản thản, hát sắp, hát dịp một, hát lửng, hát gì vong, hát thẳm, hát cách, hát pha các giọng, hát dịp chờ, hát trống quân, hát lửng chen sa mạc, hát than sử, hát đường trường, hát cấm giá, hát lệch, hát dịp bảy, ca tứ đại oán (lối bắc), ca nam thương, ca hành-vân, ca tứ đại cảnh, ca kim tiền, ca cổ bản, ca rẽ duyên, ca giao duyên, ngâm tứ tuyệt, kể truyện lối thường, kể truyện lối sầu, ví giọng tình, ví lối thường, kể bồng mạc. Lần trước diễn được các quý khách khen là tích hay, và hợp với luân lý thời nay, các ngài ước ao rằng bản-hội diễn tiếp luôn hồi thứ 2. Nay các bạn hát luyện tập đã xong, vậy bản-hội định diễn hai hồi thứ 1 vào tối thứ tư, và hồi thứ 2 thì diễn vào tối thứ sáu. Xin các quý-khách giữ chỗ ngồi trước kẻo hết. Cả hai hồi có nhiều bài hát và các điệu hát hay, vậy đúng 8 giờ tối thì khai diễn, các liệt-quý chư tôn đã có lòng chiếu cố đến bản-hội xem, xin lại sớm và đúng giờ cho. Có bán vé trước từ tối thứ ba

Tối thứ năm 23 Juillet 1925

TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN

Bản-hội xét ra rằng lần nào bản-hội diễn hát những bài tạp kịch, các quý-khách đến có lòng chiếu cố đến xem rất đông vì trong những bài ấy có những đoạn rất hay rất vui mà bản-hội đã trích ở trong các tích hát hay ra, và lại có đủ các giọng hát chèo cổ mà ngày thường thì không mấy khi hát đủ được các lối. Vậy tối nay bản-hội xin chọn trong những tích hát sau này mà lựa ra toàn những chỗ rất vui trò đem ra khai diễn để hiến các quý khách một cuộc mua vui rất đích đáng

Đoạn thứ nhất:

KIỀU LIÊN LẠC LOẠN

(I cảnh)

Đoạn thứ hai:

HỒNG NƯƠNG XIN LỬA

(I cảnh)

Đoạn thứ ba:

CHU MÃI THẦN

(I cảnh)

Đoạn thứ tư:

LÃO KỲ ĐẦU TRUYỀN

(I cảnh)

(Hài kịch rất là buồn cười)

Các điệu hát trong bài tạp-kịch này xin liệt kê như sau này: Hát ba than, hát thẳm, hát cấm giá, hát đường trường, hát cách, hát sử, hát lệch, nói chua, hát dịp đuôi, hát nồi niêu, hát cách, giọng ghen, giọng huế, ca nam thương, mở hò, hát dịp chờ, kể chuyện khôi-hài vân vân.

Xin các quý-khách hạ cố đến xem đông cho và xin giữ chỗ ngồi trước. Có bán vé trước từ tối thứ tư.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiền-nong chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giúp.*

Kíp đến hiệu Cordonnerie ĐỨC-LONG Sellerie 58 phố Tiền-Tỉnh Hanoi mua bộ đồ xe khác, kẻo có ngay nguy đến tính mạng, vì ở đây có nhiều da mua tại PHÁP rất bền và đẹp

Catalogue Franco sur demande.

MỘT LỜI KHUYÊN BẢO RẤT TỐT

Nếu thấy ai mắc phải bệnh suyễn, bệnh ho thì nên mách người ta dùng thuốc «REMÈDE d'ABYSSINIE EXIBARD», thuốc hút, thuốc xông danh-tiếng, thuốc từng lá để hút cũng như dùng điếu cạn mà hút.

Thuốc này đã từng được thưởng nhiều bảng Médailles vàng và bạc. Thuốc này các lương y ai cũng lấy làm hiệu-nghiệm. Mỗi năm chữa được đến hàng nghìn người khỏi bệnh.

Để bột trong một cái đĩa, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem sẽ thấy kiến-hiệu lạ thường. Hút thuốc quấn Abyssinie Exibard (CIGARETTES d'ABYSSINIE EXIBARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái bằng quấn chung quanh hộp thuốc có in dấu hiệu sau này mới là thực hiệu:

FUMIGATION

MARQUE DÉPOSÉE

Gởi bán tại: BLANC, Hanoi / MONTÈS, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: **Santalol**

chất: **Salol**

và chất: **Uroformine**

Giá 1$30 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng ngàn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quá kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

CUỘC TIÊU KHIỂN HIẾM CÓ

Bản-hiệu mới có các thứ máy hát vừa rẻ, vừa đẹp và vừa tốt, cả các thứ đĩa-hát, tiếng Saigon, tiếng Huế, tiếng Bắc, hát tuồng, hát chèo, hát xẩm, ca lý, vân vân... rất hay!!! Mỗi đĩa hát giá là 22 f. mà ngài nào mua tới sáu đĩa một lúc bản-hiệu chỉ tính 20 f. thôi

CHANSON & Cie, HANOI

Hiệu kim-hoàn

昌 進

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chổ tại trường Công nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sắm sửa xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh muôn cỗ,
Vũ-di một chiếm giai-kỳ.
Mậu phát nghìn rừng,
Sâm-Mậu đến khen mỹ-vị.

Bởi vậy mới gọi tên là «SÂM-MẬU LONG-TƯỚC HƯƠNG-TRÀ» vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này ai cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chiếu-cố mà mua cho. Xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang và các sở đại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-xương, Hằng-mậu Công-phát, Quảng-ký và Dĩ-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-Ký Thuận-phát-tường, Thụy-ký-xương. Chợ sặt, Đồng-xương long.
Hải-phòng: Bảo-sinh-tường, Lợi-sinh-tường. Bảo-hoa-biên, Anh-lợi.
Lạng-sơn: Chi-hưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiến-hưng.
Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyên cát-tường.
Phủ-lý: Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa: Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an: Vạn-minh, Lục-ký.
Ba-đồn: Vinh-phát.
Thuận-hóa: Cao-thái.
Ninh-giang: Nguyễn-thái-xương
Yên-bay: Đại lợi.

Hiệu SÂM-MẬU

Số 59, phố Hàng Ngang, Hanoi

Kính thư

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

TÉLÉPHONE Nº 130

TẠI GIAN BÁN CÁC ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Thứ chai Bouteille isolante MAJIC, vỏ bằng sắt sơn, ampoule bằng thủy tinh bọc bạc, đựng được 1 litre. . .	36 fr.00
Thứ chai Bouteille filtrante poreuse, col céramique đựng được 1 litre:	17 fr.00
2 litres:	22 fr.00
3 litres:	42 fr.00
Cốc ép chanh 1/2 cristal.	4 fr.25
Cối làm xê cầu. Thùng trong chống thiếc Thùng ngoài bằng gỗ, 3 litres, dùng cho 9 người.	115 fr.50
Thùng đựng nước đá bằng đồng mạ kền có quai, cao 13 c/m	25 fr.00
Đồ dọn ăn và dọn dessert. Vẽ kiểu tối tân. Cả thảy 74 chiếc	495 fr.00
Đồ chè. Xứ Nhật Bình phong, cả đĩa lẫn chén.	4 fr.50
Chén cà-phê hình vại. Cả đĩa lẫn chén.	9 fr.00

BOITE POSTALE Nº 42

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiểu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Câu Nôm-vui-Quyển nữ-sĩ

MMMCDII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vẻ vang cho giống Lạc-Hồng,
Trước cửa chữ đề hơi gió đáp,
Trong tường bia đứng nhiễm rêu phong
Vẫn màu lễ nhạc nơi kỷ-bắc,
Còn lối huyền-ca cõi Á-đông,
Chợt tới như xui lòng tin cũ,
Nhị Nùng non nước có thân không,

Nguyễn-tinh-Phát
Làng Phương-quế, Hà-đông

MMMCDIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn miếu mơ màng cũng lạ lùng,
Trước một Á-đông riêng cảnh cũ,
Nay thêm Âu-Mỹ lại thờ chung,
Tới nơi như tấm dòng sông Nhị,
Qua cửa hơn chơi đỉnh núi Nùng,
Mưa gió mặc trời trơ vững thế,
Lý triều gây một kẻ bao đông,

Nguyễn-tấn-Bạch
Làng Phương-quế, Hà-đông

MMMCDIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Văn hóa xưa nay nhất mọi vùng,
Tây học tô thêm nền Hán-học,
Nam-phong riêng giữ giấn hoa-phong.
Đua tay khoa cử chen đường Bưởi,
Nức tiếng thư-hương với má hồng,
Thù Tứ mạch xa lai láng mãi,
Làng thơ bến Nhị hãy còn đông.

Trần-phúc-San
Học-sinh trường Bảo-hộ, Hanoi

MMMCDV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu kia ai khéo khởi công,
Cơ chỉ trải bao tầng thế-kỷ
Cung-tường riêng một góc trời Đông,
Qui mô nào kém chi Thù-Tứ,
Đạo thống nay ghi với Nhị Nùng,
Hỡi kẻ đốc lòng theo đạo Khổng,
Qua đường Giám ấy đứng mà trông,

Nguyễn-thị-Thừng
23, Rue des Balences Hanoi

MMMCDVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa Khổng là đây có phải không,
Thảo mộc bao quanh nền cổ-vũ,
Trống chuông lan dậy cõi trời Đông,
Tráng soi vọng-nguyệt trăng mờ tỏ,
Bóng giải Khuê-văn bóng nhạt hồng,
Kim cổ hưng suy còn dấu cũ,
Nén nhang tế độ khấn cầu chung,

MMMCDVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cỏ vẫn nguy nga nức khói lồng.
Nhị thấy vẫn in dòng giáo-huấn,
Nùng-sơn còn tỏ hết nho-phong.
Khuê-văn nền đắp từ bao thủa,
Vọng-nguyệt bờ xây đã mấy đông,
Ra sức tô bồi tân vận hội,
Họa rằng quả phúc mới thành công.

Nguyễn-Hóa tức Nhỡ
37, phố Lò-sũ, Hanoi

MMMCDVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh học xem ra vẫn kính sùng,
Nùng Nhĩ ghi nền danh-giáo cũ,
Lý Trần còn dấu đạo tâm chung,
Mặt bia khoa-giáp trăng mờ tỏ,
Cửa các khuê-văn vẻ nhạt nồng,
Lễ tám trăm năm còn miếu cũ,
Sóng vàn dào dạt mấy chồi thông,

MMMCDIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh miếu xưa nay vẫn kính sùng,
Giải Nhĩ Nùng riêng cung khuyết cõ.
Miên Trâu Lỗ thắm khói hương chung
Cảnh khơi đàn hạnh không phô biếc,
Bến rõi dòng Trâu nước điểm hồng,
Kia miếu Ngọc-sơn ngòi bút dọc,
Càng ghi đạo thánh với non sông.

Vũ-đình-Quang
Làng Lộng-điền, Nam-định

MMMCDX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu này nơi đạo-thống chung,
Đàn-hạnh hương bay nền Việt-điện,
Non Nùng đá vững lối hoa-phong,
Vẳng nghe mõ Thích-chuông Già đó,
Kia thấy rừng Âu bể Nhật không ?
Cõn nước còn non còn Thánh miếu,
Nhị hà tinh đốt lại hồ trong.

Mạnh-siêu, Ng-Trác thừa-phái, Bắc-ninh

MMMCDXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu còn ghi dấu cổ chung,
Cung rộng tráng in làn nước Nhị,
Tường cao gió thoảng đỉnh non Nùng,
Nhà vương đất tráng vòng Lê Lý,
Cửa thánh trời riêng cõi Lạc-Hồng,
Nhân nhủ làng thơ trong mấy triệu,
Cột cương thường đó thử qua trông.

Trần-xuân-Nghị
Làng Quần-phương, Nam-định

MMMCDXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn miếu là đây có phải không,
Đất cũ thanh La mây khói tỏa,
Trời riêng đàn-hạnh lửa hương xông,
Các-khuê sao chói miền Lư-Tản,
Bia Giám gương soi giống Lạc-Hồng.
Gió Mỹ mưa Âu phong hội ấy,
Ai người vệ đạo thử qua trông,

Trần-huy-Luyện
Làng Quần-phương, Nam-định

(Còn nữa).

TAM-TÌNH-Y-QUÁN

Phố hàng Điếu, số 33 — Nam-định

Hiệu Tam-tình có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bản nhiệt, trị bệnh biết hoãn cấp bản cứu, hoàn tán cao đơn chế huyền cực tinh vi, chữa đủ các bệnh mới lâu đã nguy đã trọng, sẽ sống phân sẽ chết cũng được bắt tinh khiết tử, người gần có lấy phải giả, người nghèo cũng quá không tiền. Gia thuốc cũng cho, chữa các bệnh như sau này: đàn ông mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh, bình Tam dương loy không đứ, đàn bà kinh nguyệt không đều, huyết hư, huyết đơn, huyết bế, huyết tiêu, khi hư sinh bệnh đủ, nên ấn ngồi thành thầy gia tiên miền mình ra trăm chứng không đủ hay có đủ không nói, các chứng đau bụng đau tức kinh niên, ho lao, ho, đàm suyễn, tinh huyết, khan huyết, nọc huyết, ho huyết, lị huyết, bằng huyết, phong thấp có chứng bất tuyệt tế bệ, phó thăng, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng

Đau mắt có lông cầm hay có lông mi bản hiệu chỉ chữa nếu giọ thì khỏi mà mắt không có sọo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con sau sinh đàm suyễn tỉ lị mỗi chai 1 hào.

Lấy có giang mai bản-hiệu chữa chắc có giấy nọc không tốn lần lại sinh. đau như thường mỗi chai 1 đồng, thuốc 5 hào. Các bệnh lông thưa tốt mất lông 5 hào. Thuốc bổ cho nhưng sang bổ hoàn giá trẻ trai gái đều đồng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai á phiện ngài nào ăn nặng đã tốn uống khỏi không vật và đi làm được thời 2 đồng, chai 1 đồng, chai con 1 hào, qui khách ở xa viết thư về kỳ bệnh bản hiệu gửi thuốc tới ngay giá cách Hanoi nào gui ngân, ngài gửi mandat chuyển, xin để nhà này: M TRẦN-BÚC-SỞ ở TAM-TÌNH-Y-QUÁN à Nam-định

HỠI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ,

nào các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc hiệu POMMADE GUYOT, dùng độ ngày lập tức nó chống khỏi ngay.

Ở Paris bắt tại hiệu bán nổi GUYOT, 178, R. St-Honoré à Hanoi : nhà thuốc LAFON & LACARIE.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy độ.

Giá tiền 0$90

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ 7 giờ sáng.

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

58, Rue des Cantonnais, 58

Hanoi (on kin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vải nhiễu, hàng sa chiếu tiền, hàng thợ thổ, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng to (Cảo lớn) như the, nuyên, khăn, gạo, hàng, quế, vân vân. và hàng Saigon như thế, vân vân.

Hay mới có độ sáu mươi, hàng thêm, mượn đến có dịp mùa vụ bán. Những hàng này bản buôn bằng tiền, cho khỏng bán lẻ có không có mẫu gửi đi có lãnh, có hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà xem, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sẽ gửi mẫu hàng cho xem.

Kính-bạch
YU-WO-TSEONG

2016

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp

Mắc bệnh ghịp, thường tối họ, nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là

Cachets du Docteur Rascol

* 0$60 một lọ có 50 cachets

PHONG-TÀI

BOTTIER

43, Rue des Pipes — Hanoi

Kính trình quí-khách,

Bản hiệu có tiếp được nhiều thứ da tốt đẹp. Bản-hiệu mới soạn Catalogue mới, quý-khách cần dùng xin gửi thư về. Bản buôn tính giá rất hạ.

PHONG-TÀI kính mời

CÁO-BẠCH

Hiệu Lan-Phương chúng tôi chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, vẫn được qui-khách sẵn lòng tin cẩn. Nay bản-hiệu lại thay đổi kiểu dáng mới thực là thanh nhã, và lượt duyệt rất thâm. Vậy xin có lời kính cáo để qui-khách sẵn lòng chiếu cố. Cách đo đếm bằng cái lạt giang mỏng cho đúng bỏ vào thư gửi về cho hiệu, làm xong xin gửi ngay theo lối tính-hóa giao-ngân; tiền cước qui-khách sẽ chịu cho.

Khăn lượt tập 7 nếp giá . . . 4$00 | *Khăn lượt ta hạng tốt.* 2$50, 2$00
— nhiễu tây đủ satin . . . 3 50 | *— vừa.* 1.20, 0.60

Và có bán giấy trắng không cổ để caoutchouc giá 1$40 một đôi.

2110 **LAN-PHƯƠNG** N° 79, Hàng Bào, Hanoi

Lại về chốn cũ

Hiệu LỢI-THÁI bản đã nhiều năm có lời kính-cáo để quý-khách gần xa được biết nay bản-hiệu lại giọn về nhà cũ số 108, 110, phố hàng Bạc, Hanoi.

Quý-khách chiếu-cố xin cứ gửi thư và tiền đặt về, bản-hiệu sẽ chiếu theo thời-giá mà gửi hàng đến tận nơi.

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHẤN SUDOL

Sudol mới giá 0$50

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

NAM-KỲ VÀ TRUNG-KỲ
MỖI TỈNH MỘT NHÀ

Mỗi tỉnh bản-hiệu cần một cửa hàng đứng nhận bán giấy và mũ của bản-hiệu, vậy ngài nào có lòng giúp, xin viết thư cho bản hiệu.

Nguyễn tiến Khu dit Thuận-Thành
Bottier Chapelier
7 rue des Cuirs Hanoi

Giá giầy ở ca-ta-lô số 8 của bản-hiệu, ai ưa tính ha giá ở tại đây hạ nhiều

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31. Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá :* 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . Giá :* 1 25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá :* 1$30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá :* 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy chỉ nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$20

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết mới.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rỗ phải, làm cho hay ho bệnh uống thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bệnh nào có bệnh-thông các quan thuốc chẳng chữa là hay

Thuốc nước bổ huyết

MAI BÓ 1$40

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỚI

NÊN CẨN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÔN MỚI ĐI,

MUA NHỚ CHỮA KHÍ DỤNG

S.A.C.M. TOÀN BANG THÉP NGUYÊN

CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI

CÓ CHỮA SẴN NHIỀU - TIỆP ĐƯỢC THU CÔN MANG NGAY

CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 quan

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500 000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100 000 quan
4 lô	50 000 quan

Như vậy rất dễ cũng để trăng làm

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)